

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

8 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De verklaring van Diego del Santissimo Sacramento dat de prehistorische Afrikaanse rotstekeningen waren gemaakt door Sint Thomas paste bij zijn wereldbeeld als missionaris/christen, omdat hij het hierdoor belangrijk vond te vermelden dat Afrika was bezocht door een leerling van Jezus / zich niet kon voorstellen dat de rotstekeningen waren gemaakt door een prehistorische Afrikaanse beschaving / onbekende fenomenen verklaarde vanuit zijn christelijke kennis.

9 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- De koopman Bijland levert wapens/buskruit aan Antwerpen (dat in Spaanse handen is), waardoor deze handel juist het succes van het Spaanse leger bevordert.

1

bij 2:

- De Amsterdamse regenten komen door de handelswaar van Bijland in conflict met de stadhouder / De stadhouder laat de handelswaar van Bijland in beslag nemen tegen het besluit van de burgemeesters in, zodat hun recht om hun eigen beleid te voeren (wat past bij particularisme) onder druk komt te staan.
- In Amsterdam wonen veel (familieleden van) kooplieden die (na 1585) vanwege oorlogshandelingen tijdens de Opstand/het verlies van de stapelmarktfunctie naar Holland waren getrokken en door hun contacten met achtergebleven familie/bekenden een goede handelsrelatie met Antwerpen hadden.

1

1

10 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Van Collen laat zichzelf en zijn gezin afbeelden voor het landhuis / in chique kleding / op een prachtig (gefantaseerd) terras, omdat hij zijn rijke levensstijl wil benadrukken / om de nadruk te leggen op zijn rijkdom (zodat het schilderij bruikbaar is voor het eerste onderzoeksonderwerp).
- Het schilderij is bedoeld om te imponeren, waardoor het geschetste beeld overdreven/gefantaseerd is, zodat het geen representatief/compleet beeld geeft van het dagelijks leven van rijke kooplieden (zodat het schilderij minder bruikbaar is voor het tweede onderzoeksonderwerp).

2

2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- Leopold schrijft dat het volk recht heeft in opstand te komen als de vorst zich niet aan de afspraken houdt / gaat uit van een contract/overeenkomst tussen de vorst en het volk, wat aansluit bij het idee van het sociale contract van Locke. 1
- Leopold schrijft dat de vorst alleen de uitvoerende macht heeft / de machten zijn verdeeld tussen de vorst en het volk, wat aansluit bij het idee van de scheiding der machten van Montesquieu. 1

Opmerking

Alleen als in het antwoord een juist idee van Locke/Montesquieu wordt genoemd met een daarbij passend uitgangspunt van Leopold, wordt telkens 1 scorepunt toegekend.

Door de tijd heen

12 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

3, 6, 5, 4, 1, 2

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vroegmoderne tijd

13 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Dessalines verwachtte dat de Verenigde Staten, die als koloniën ook in opstand waren gekomen, andere koloniën die vrijheid nastreefden (zoals het nu vrije Haïti) zouden willen steunen. 2
- De regering van de Verenigde Staten wees het verzoek af, omdat zij vreesde dat slaafgemaakten in de Verenigde Staten geïnspireerd zouden raken in opstand te komen / dat de discussie over slavernij in de Verenigde Staten zou oplaaien als de regering een bondgenootschap aanging met een land dat had bewezen dat opstand tegen slavernij succesvol kon zijn. 1